

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 17. Vt Dei ministri opera faciant, debent in honore haberi, ea de causa illis dat faciendi miracula petestatem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](#)

clum. Hoc quod Dominus fecerat, nostrum erat bonum, & suas nolis posse diuinias & miraculare communicare diuitias: sciebat autem, hoc omnium fidem esse fundamentum, in illa credete, illum recipere, ut alem qualis erat, illum agnoscere illum ut alem revereri. Ad Dei benicium, donaque recipienda, fides est supponenda: Accedentem ad Deum oportet credere, ita salvauerit Iudeus pretestatus: Nisi credideritis, quia ego sum, morientur in peccato vestro. Et patrem orans hanc omnibus notam depromit sententiam: Hac est vita eterna, ut cognoscatis Iesum Deum verum, & quem misericorditerum Christum.

¶ 43 Hinc est, quod patratus miraculum, prius fidem exigebat. Accedunt ceci, & visum depositum. Rerpondet illis: Creditis: quia hec possum factere vobis. Etiam Domine. Eam igitur vobis concedo. Pergit Lazarum resuscitaturus, & prius in fide Martham instruit, ea namque de causa morabatur cum illa aliquantulum, ut noscitur. D. Petrus Chrysologus demonstrans, quod prius in eius corde excitare & resuscitare debet fideim, quam de sepulchro fratrem Lazarum. Iam operi se accingens, ali ualeat Martha prodit incredulitatem, dicendo, Iam sicut. O Martha, replicat Dominus, Nonne dixi tibi, quia si credideris, videbas mirabilia. Gloriam Dei, & quod non credendo nulla videbis omnino. Verba sunt haec quibus ostendit Dominus, id quod prius, quando cum illa huccebat, illi dixerat, & docuerat. Ita ut dum Salvator noster exigit, ut in illum credentem, honorem illi deferent, & vt tales, quali erat, reverenter, non hoc amore sui pretendebat, sed eorum causam, ut in illis operetur miracula, dona diligueret, beneficia conferret: quod namque ad haec & illa viam aperit, fides est certa & secunda. In fide multa habimus, inquit Apostolus. Ex his, ut in uno loco dicit quod sua Dominus ordinari mysteria, sacramenta, miracula in gloriam suam: Quam præsternunt in gloriam nostram. Alio vero loco dicit, haec omnia constituta esse in gloriam nostram: Quam præsternunt in gloriam nostram. Si suam appetebat, gloriam quomodo nostram desiderabat? Optime: quia suam ambebat gloria nostra causa: ob hoc honorari querebat, estimati, & ab hominibus glorificari, in gloriam & salutem ipsorum hominum: medium enim, quo sua illis communicaret bona gloria, hoc quarebatur, ut illum ipsi ter-

ciperent, agnoscerent, honorarent. En tibi causa, cur in Nazareth nulla nota digna fecerit miracula quibus hoc addit Evangelista, quod nec quidem posset, ob refragam iliorum incredulitatem: Non poterat ibi varietatem villam facere proper incredulitatem eorum. Quod modo non varcar expouere, nisi secundum predicta, quod ipsa incredulitas Deo manus ligate videatur? Hanc ipse tollere desiderat, & in ipsum credant postular, quo sua ciuibus possit ipse communicare beneficia.

§. 17. Ut Dei ministri opera faciant, debent in honore haberi, ea de causa illis dat faciendo miracula peti statem.

Hic nota rationem cur Deus suos velit ministros & honorari & magni fieri, ut illos colas, vereans, reverentis non tam propriet ipsos, quam ob commodum Vestrum & animarum salutem: si namque illos non magno habueris in honore, non iustam illis tribueris auctoritatem: quem in vobis fructum facient? Hoc subtiliter adserit D. Chrysostomus, illa D. Pauli Apolloli verba interpretatus: Rogamus autem vos 1. Thess. fratres ut noveritis eos, qui laborant inter vos, & c. 5. 12. presentis vobis in Domino, & monent vos, ut habeatis illos abundantius in charitate propter opus illorum. Quantum sapio vult. Apostolus comprehendere & defensare quid ab illis requisierat. Hoc enim illis significatur verbo: Rogamus autem vos fratres, q. d. Multa a vobis postulauit, ad multa sum vobis adhortatus, nihilominus hoc sit omnium primicerium. Quid rogas Apostole? Ut noveritis eos qui laborant inter vos & presentis vobis in Domino, & monent vos. Ut Dei ministros noveritis qui laborant inter vos & vestri sunt superiores, vos adhortantur, verbis Deo vobis proponunt. Quid hoc significat. Ut noveritis eos, iam illos acuminis. Nec intendit, nec de simplici loquunt cognitione, sed de notitia approbationis, affimationis & hororis: eo modo quo de Christo Iohannes loquitur Iudais, quem inter illos medium non cognoscet: Medium ve- 104. 105. strum stetit, quem vos negetis. q. d. ille quem non estimatis, non honoratis, non magni penditis; eo modo quo idem dixit Apostolus: Ne uit 2. Tim. 2. Dux qui sunt eius. Vult etenim dicere, illos honorare, illos magnificere, eo gradu quo David olim cecinerat: Nimirum honoratus est annici sui Deus. Hoc Ps. 138. 17. vos rogo (inquit Apostolus) ut colatis, in pretio habbatis,

HOMILIA VIGESIMA PRIMA. DE PROPHETIS IN PATRIA.

I. habeatis, reverendissimi superiores vestros præceptores & predicatorum, & non taliter aut qualiter in honore, sed *Abundantius habeatis illos in charitate*, honorare. Quasi dicat (interprete D. Chrysostom.) illis habendi, magis quam omnibus alijs debetis *charitatem* & *suetum affectum*, & pie, illos feruenter amare clementie, facient, illorum præ ceteris diligenter facere dignitatem. D. CHR. si : *Habenitis illos summo in pretio*. Et hoc non propter illos, sed propter vos ipsos: ut in vestris opera faciant animabus: *Propter opus eorum*. Si Tom. 4. patentes vestros summi facitis carnales (argumentatum D. Chrysostom.) per quos hanc Deus vobis largitus est vitam corruptibilem corporis misericordiam cumulum, & quæ minimo expensam faciat, quamvis maiori in honore habere vestros debetis patres spirituales, per quos vobis Deus anima dat vitam, perpetuam & eternam, quæ est vita divina? Quanto feruenter illos, per quos vestrum illuminari intelleximus, vestram inflammari voluntatem, vestra remitti peccata, hoc vobis sine gratia distribuit donum, cuius vel minima pars tui celorum, terrarumque præponderat natus: *Propter opus eorum*: Ut opus hoc in vobis quicunque implere.

Spectare videtur Apostolus illud Ecclesiastis: Etc. 38. II. c: Honora medicum propter necessitatem; etenim illum crevum. Aliissimum Propter necessitatem, non Dei ministeri, sed tuam: propter tuam etenim illum Dens in hoc mundo creavit. In qua finem, arbitrari, posuit Deus Prelatos, Prædicatores, Pastores & Magistros: Propter suam eorum necessitatem? Minime, sed propter vestram. nos creas. Quid faceres, nisi Prelatum haberes, qui tibi Pastor simularetur? Quid rerum ageres sine Confessoriis, qui te absolvunt, sine sacerdotibus, qui pro te Deo sacra facientes, sine prædicatoribus, qui te instruerent? Propter vos posuit illos Dominus: et ipsa dedit quoddam quidem Apostolos, quendam autem Prophetas, alios vero Evangelistas, alios autem Pastores & Doctores. Ad quid? propter ipsos? Nequaquam, sed ad conuenientium & animandum illud suum corpus Ecclesiæ mysticum: *In adjudicationem corporis Christi*, ut in grata & gloria perficiatur valeamus: Donec occurramus omnes in virtutem perfectum, in mensuram etatis plenitudinis Christi. Hoc opus agunt, & eo fine creavit Dominus medicos, propter vestram necessitatem. O quantum te denero credis medico, qui te a sebi curat, quæ te festinat rapiebat ad sepulchrum! quantum illi, qui tibi molestissimam afflictionem paralysim, te lepra mandauit, immunisissima! O quantum feruido, obstringeris prædi-

catori, qui tibi cor illuminauit obscurissimam prudenti confessatio, qui re à peccatis tuis absoluist liberum, morentem solus est, ad exterritam reduxit salutis temeritatem! Ut autem hoc opus perficiatur, illos honora, illos primo habe loco, quod eterim proxime disponit, reparati inservium, illique quam maxime referit, ut ehemam habeat, illud esse dicimus, si medium magni faciat, & in summa habeat audiorum tamquam si non habeat, nec eius magnificet prædicta scripta, nec obedit statutis, nec servabat iniunctiones. Quod opus in te, prædicator elicit, si cum illum non suspendas: quid confessarius: quem via non humanus reuerteris? Quomodo illum asculabis? Quomodo ad hunc te pedes proferas? quomodo Prelati reueberis instituta, si parvula de illo sit opinio?

Hinc est, quod tanto Dominus studio laborat, ut prophetæ in ministeri non vulgarem apud illis obtinerent locum, ad quos illis ministrat prædicatores. Vide delegans Moyses in Aegyptum, stupendam adeo illi tribuit præstigia faciendo potestatem, & quidam talia, ut omnibus esset in confesso, quod ipse creature infernabilem, illum & agnoscerent, & honorarent, & videtur quasi potens quidam Deus: idcirco illi dixit: Ecce constitui te Deum Iheronis, Deinde Iheronum endem ad populum suum dure cœpisti tabulis legis honoratum, ut illi quam plurimum deferant, tantum yultu eius, indeclaratatem, folgentesque adios, ut oculos obserret invicuum: *Fuisti ministratus in gloria*, ait apostolus. Ioseph autem, dum eum populi erat, ducens & superiore, tamam contulit maestram, ut alter Moyses esse videberet, unde & illi dicit: *Iudee incipiam te exaltare coram omni Israele*, et sequitur, quoniam sicut cum Moyse fui, ita & tecum sim. Ut apud omnium populum Samuel invigeret auferens, hanc illi tribuit potestatem, ministrum ad suæ vocis imperium, tempesates, & tonitrua adeo formidanda provocaret, ut omnes eius fe pedibus humiles inclinarent. Eliaz, quo in ministeriis in honore habebatur, potestatem fecit, ignem ex cœlis elicendi quo sui plecteret contemptores. Eliseo concessit, ut egredi de latibus viri pueros disciperent irisores. Idcirco missurus Apostolos in Iudeam prædicatores, ut omnium honore ac laudibus circumterrentur virtute curandi insitum, & demones eliciendi commendauit: *Dedit illas virtutem*, & potestatem, ut demonia eiicerent, & infirmos curarent. Quando denum à mortuis resuferatur, eos per mundum desinuabat viruerum prece, nam illam tribuit

*utib[us] potestatē, ut quicunq[ue] illis credent: *Nec. 16. Denoma ejcent, linguis loquentur nouis, serpentes tellent, & si moris erant quid biberint non eu nobis. Quia ut dixit Apollos, si mittens Moysen cum legē antiquā, qua vocari poterat miseria mortis, eo quod populo adsereret statuta mortis magis & supplicij, quām vitā, talem illi consulti p[ro]ficiōt, ac velut claritate, quanto magis expediebat ut Apollos daret: illos etenim mitiebat cum lege, qua vitam, ministrabat, & à morte liberabat, lege scilicet Euangelij: Si ministri moriū ēc, fuit in gloria, ita ut non possint intendere filii Israēl in faciem Moysi ēc, quicquid non magis ministratio spiritus erit in gloria?**

Hinc collige cur Deus dederit potestatē & virtutem tam prodigiosa faciendo miracula S. Patri nostro Dominico, in ipso totius orbis urbe primaria, Roma in omnium oculis, & Seraphici patris S. Francisci corpori Pallionis S. impellebit stigmata talesque splendores, ut eorum comparatione, claritas vultus Moysi viseferet; S. quoque Benedictum tantorum patratorum fecit esse mirabilem. Ac ultimō nostra hac tempellate sa. & illimē Matrī D. Theresiae de Iesu, nobis spectatoribus, quib[us] mundum in summam rapiat admirationem: ut apud omnes magno forent in hoc: non tan eorum causa, quām ad ipsorum hominum salutem: ut pollentes auctoritatem, & reverentiam conspici, suis possent fundare, quas fundarunt, religiones, in tantam Dei gloriam, fidei incrementum, Ecclesie defensionem, hæresum extirpationem, peccatorum conversionem, iustorumq[ue] consolationem. Ex his processit illa cura, quā in lenti, sanctique virti, honorem suum rectum facit, quām ei seminarie studuerat, & in eius responderet defensionem. Ita nota D. Gregorius illum D. Pauli prole xam orationem, honoris sui defensivam, quem illipseudo-Apostoli quidam tollere conabantur, vbi celesti eloquencia, quam expendit D. Augustinus pro se reidens rationem stemmatis sui, beneficiorum Dei, raptuum motum, miraculorum, causam adducens, necesse probat quod ipse plus valeat solus, quam exter omnes in unum collecti, quendam ipse Iohannes plus illis omnibus honoreter. Non hoc egit Apostolus (assent D. Gregorius) ut gloria popularis ardeto: satis enim evidenter protelatus est, ut nihil minus ambo: quam gloriam: *Neque enim aliquando fūimus in sermone adulatio[n]is, sicut sc̄i. is. neque in occasione au[r]aria, D[omi]n[u]s tuus est, ne quarentur ab hominibus gloriam, neque à vobis, neque ab aliis. Sed in Hieron. Bapt. de Lanuza. Tom. II.*

audiendum ut litatē, ac populi benoſicium: certo etenim certius erat, quod si illum innotis faceret, etiam apud illos de cetera viseferet auctoritas, & sive perior[um] dignitas ac nullo loco haberent ea quā aut doceret aut illis peritadet. Hoc igit[ur] est quod illis responderet Chriſtus. Mili obieclis. *Medice cura teſſam: q.d. vt patria mea curarem infirmos: adiut paratus sed ipsi vestram vobis impeditis curatione: qui medicum exploditis, eius non recipitis precepta.* nec meis fidem dietiſ adhibebitis incredibiliſ.

S. 18. In patria sua. Quia à suis contribubus homines despiciuntur, vult Deus, ut sibi sint ministri, velut extranei.

Hec omnia licet ita sint, semper adhuc 46. **(a)** supererit difficultas circa verba Saluatoris nostrū. Proponunt ipſi suam Nazareniquotidianam, prouerbium maxima, in eos, quā proprieſ neglectis, curant alienos: *Medice cura teſſam.* Alio Christus illis responderet prouerbio, quod diximus: (a) *Amen dico vobis: quia nemo pro (a) El jepheta acceptus est in patria sua Domine, si verū est g[ra]m̄ de la axoma, erit & in v[er]bi: hoc enim habent adagia, v[er]ba nunquā propositiones sint adeo certa, in rebus praetextis. E[st] illis, hec in scientijs speculatiis prima principia. Si hoc ita sit, & hoc praxis habet, quod nullus in propria terra magnificat, de quo conque- rens, quod patria tua illam fermet confundit enim. Si hoc commune sit & naturale: nulla videtur subesse ratio, illam de hoc accipiendi, sicut nec ille qui communem omnibus sequitur confi- tudinem: iam etenim transisse videtur in lo- cum & vim legis, tandem, (b) Quod v[er]bi (b) Lo que receptum est excusatione non indiget. Est autem se v[er]a ne haec propositione indubia, nostraque immixta natu- ſe accepta? I. Quando quis dignitate conspicuus ex- tra patrem solum inter extraneos converfa- Ratio cur- tur, in eo tantum, quod bonum, quod ex-nemo sit cellens est, & oculis obiectum, ab alijs confide- ratur: unde nisi in eo notant aliud, nisi quod acceptus. honoris est intentuum. At in patria sua, licet hoc quoque videatur, sive panier concives & defectus quosdam fugiant, a quibus nemo liber est, sive naturales, sive morales, sive stemmatis, sive bonorum fortunæ, sive parentum, sive de hoc, sive de illo, haec vero illos, qui talia norunt remorantur, quo minus illi debiram deferant reverentiam. Terterea haec, quanto distinctius cognoscuntur, tanto minus estimantur. Hoc interest discriminis inter na-*

Xxx turata